

ERINDRINGSBIO

TEMAPAKKE 1: HØJTID OG FEST

INTRODUKTION - FOR PÅRØRENDE

En demenssygdom stiller nye krav til, hvordan du opnår et godt samvær med en ven eller et familiemedlem med demens. Fællesaktiviteter, som I begge før kunne nyde, kan pludselig synes trættende og ligefrem uoverskuelige. Det samme er tilfældet med den gode samtale, der på grund af sygdommen ikke længere flyder helt så naturligt, som den gjorde engang.

Formålet med temapakkerne i ErindringsBio er at skabe trygge og fornøjelige rammer for samvær og samtale mellem dig og din pårørende med demens. Pakkerne er baseret på principper for reminiscensarbejde, som går ud på at styrke velvære, dialog og identitetsfølelse hos mennesker med demenssygdomme. Det gør man helt konkret ved at vække erindringer til live med genkendelige genstande og kulturprodukter, som knytter an til deres tidligere liv.

Temapakkerne i ErindringsBio byder på udvalgte dokumentariske film og klip fra en tid, din pårørende måske stadig vil kunne huske. Med hver film følger dialogmateriale, du kan bruge til at starte en samtale på baggrund af det, I ser. Dialogmaterialet vil forhåbentlig hjælpe hukommelsen på vej og kickstarte gode snakke om et langt levet liv.

Så tryk på 'afspil' og lad de levende billeder vække minderne til live. Tag på en fælles rejse tilbage til en tid, hvor hukommelsen endnu var intakt.

TEMAPAKKENS INDHOLD

Temapakken indeholder 8 film og klip fra fortrinsvis 1950'erne og 1960'erne med tilhørende dialogmateriale.

Filmene kan findes her: bit.ly/højtidogfest

For at sikre en god dialog mellem deltagerne egner temapakken sig bedst til grupper på 2-5 deltagere.

Temapakkens indhold er inddelt i tre niveauer:

- Klip fra gemmerne
- Frys filmen!
- Og hvad så nu?

De tre niveauer indeholder klip, film og dialogmateriale af forskellige længde og med forskellige grader af kompleksitet. Dermed er de tilpasset mennesker med demenssygdomme i forskellige stadier. Du kan læse mere under 'Sådan bruger du de tre niveauer'.

Temapakkens indhold kan fint deles over flere visninger. Det står dig derudover frit for at vælge niveauer, film og spørgsmål fra, som du vurderer ikke egner sig til den eller de personer, du ser filmene med.

Du skal dog som udgangspunkt ikke være tilbageholdende med at vise en film eller stille et spørgsmål. Formålet med pakken er ikke blot at skabe en god fælles oplevelse, men også at stimulere personer med demens kognitivt og lære dem bedre at kende.

Spørgsmålene i temapakken skal med andre ord opfattes som springbræt til gode, personlige samtaler, hvor glæden ved at genfortælle står i centrum.

SÅDAN BRUGER DU DE TRE NIVEAUER

Niveau 1: Klip fra gemmerne

Her finder du en række korte klip på 1-3 minutter. Til hvert klip følger tre til fire forslag til spørgsmål, som du kan stille, efter at klippet er vist, for at sætte en samtale i gang. Spørgsmålene er vejledende og kan sagtens erstattes og suppleres af spørgsmål, du selv finder på.

- Både film og spørgsmål på dette niveau er nemme at gå til og kan bruges sammen med mennesker med en kort opmærksomhedshorisont.

Niveau 2: Frys filmen!

Her finder du ét klip på omtrent 5 minutter. Da filmen er lidt lang, kan det være svært at huske alt indholdet efterfølgende. Derfor ledsages filmen af en række kort med fotos fra filmen, som I kan kigge på sammen efterfølgende. På hvert enkelt kort står et spørgsmål, som du kan bruge til at starte en samtale. Spørgsmålene er vejledende og kan sagtens erstattes og suppleres af spørgsmål, du selv finder på.

- Filmene har en længde, der for nogen kan være udfordrende. Her kan billedkortene forhåbentlig fungere som pejlemærker, så selv mennesker med en kort hukommeshorisont kan få noget ud af oplevelsen.

Niveau 3: Og hvad så nu?

De sidste niveau indeholder pakkens længste film på 6-10 minutter. Filmen findes i to versioner: i den ene version er der indlagt pauser, hvor I kan stoppe filmen og tale om dens forløb: Hvad har vi lige set? Og hvad tror vi, der kommer til at ske nu?

I kan også vælge at nyde filmen i sin fulde længde i den anden version – helt uden pauser og afbrydelser.

- På grund af filmens længde og de indsatte pauser kan film på dette niveau være svære at følge for mennesker med fremskreden demens.

DIALOGMATERIALE TIL

HØJTID OG FEST

INTRODUKTION – kan læses højt, før I går i gang:

Efter et langt liv er det ofte de særlige og de festlige begivenheder, vi husker bedst. Vi husker dengang, vi som børn ventede spændt på julemanden. Og senere, da vi på tærsklen til voksenlivet tog den første slurk øl og fik det første kys. Vi mindes sjove fastelavnskostumer og lyden af bryllupsklokker. Og vi husker kirkerummet, hvor vi sagde ja til vores livs udkårne og farvel til vores kære. I denne temapakke har vi samlet glimt fra nogle af de største øjeblikke. Kom med til højtid og fest blandt voksne og børn, kendte og kongelige. Fra en privat sammenkomst i familiens skød til offentliggørelsen af en ung prinsesses store franske kærlighed.

KLIP FRA GEMMERNE

'Klip fra gemmerne' indeholder en række korte klip på 1-3 minutter. Til hvert klip følger tre til fire forslag til spørgsmål, som du kan stille efter klippet for at sætte en samtale i gang. Spørgsmålene er vejledende og kan sagtens erstattes og suppleres af spørgsmål, du selv finder på.

Klip nr. 1: Julen er nær, 1950 (speak, sort/hvid)

Klippet viser en reportage med julemanden, som kommer sejlene med sit juleskib og går i land i Københavns Havn. I en kane trukket af fire heste kører han gennem byen. Senere viser han rundt i en eventyrhave i Forum.

Spørgsmål du kan stille efter klippet:

- Fortæl om juletraditioner i din familie.
- Hvad er det bedste ved julen?
- Hvem tilbragte du julen med, da du var ung?

Klip nr. 2: Havefest i Søvang, privatoptagelser, 1958 (uden lyd, farver)

Klippet viser en flok feststemte mennesker, der hygger sig til havefest i haveforeningen Søvang på Amager. Stemningen er god, og frokosten indtages med øl og snaps.

Spørgsmål du kan stille efter klippet:

- Fortæl om en god fest, du har været med til eller afholdt.
- Har du festet meget med venner og familier?
- Hvad lavede man til fester i din ungdom?
- Dansede du, når du var til fest?

Klip nr. 3: Fastelavn i København, 1941 (speak, sort/hvid)

Klippet viser fastelavn i København med tøndeslagning for børn og karnevalsfest for de voksne.

Spørgsmål, du kan stille efter klippet:

- Var du klædt ud til fastelavn?
- Hvad lavede du til fastelavn, da du var barn?
- Hvad er din foretrukne højtid eller festdag – og hvorfor?

Klip nr. 4: Prinsesse Margrethes 18 års fødselsdag, privatoptagelser, 1958 (uden lyd, farver)

Klippet viser optagelser fra Prinsesse Margrethes 18 års fødselsdag den 16. april 1958. Hun køres i åben karet med sin far kong Frederik IX igennem indre København og modtager folkets hyldest på balkonen på Amalienborg.

Spørgsmål du kan stille efter klippet:

- Besøgte du hovedstaden i din ungdom?
- Hvordan kan du godt lide at fejre din fødselsdag?
- Fortæl om den bedste gave, du har modtaget eller givet.
- Har du fulgt meget med i de kongeliges liv?

Klip nr. 5: Forfatter Martin Andersen Nexøs sidste rejse, Instr. Jørgen Roos, 1954 (musik, sort/hvid)

Klippet viser forfatter Martin Andersen Nexøs begravelse. En stor menneskemængde følger hans sidste rejse fra Dresden i Tyskland til København.

Spørgsmål du kan stille efter klippet:

- Er der en forfatter eller en anden betydningsfuld person, du har holdt særligt meget af?
- Har du været til mange begravelser?
- Fortæl om engang, du har deltaget i en stor, offentlig begivenhed (festdag, demonstration, etc.)

FRYS FILMEN!

På de næste sider finder du billedkort, som I kan kigge på sammen efter det 5-minutter lange klip. Billedkortene indeholder spørgsmål, som kan bruges til at starte en samtale med afsæt i billede og film.

Klip: Til døden skiller jer ad, instr. Jørgen Vestergaard, 1978 (reallyd, farver)

Filmen viser en skildring af danske bryllupstraditioner, som de tog sig ud i 1970'erne. To par taler om fordele ved ægteskabet versus det papirløse parforhold.

En mand og en kvinde bliver gift i kirken

Fortæl mig om din bryllupsdag

Et nytgift par kigger forelsket på hinanden

Fortæl mig om din ægtefælle eller en, du har elsket

Et par snakker om de praktiske fordele ved at blive gift

Havde du andre idéer om ægteskab og parforhold end dine forældre?

Et forstadshus står ved siden af en tom byggegrund

Hvor boede du i dine unge år?

En mand og en kvinde bliver gift i kirken

Fortæl om din bryllupsdag

Et nygift par kigger forelsket på hinanden

Fortæl om din ægtefælle eller
en, du har elsket

Et par snakker om de praktiske fordele ved at blive gift

Havde du andre idéer om ægteskab og parforhold end dine forældre?

Et forstadshus står ved siden af en tom byggegrund

Hvor boede du i dine unge år?

OG HVAD SÅ NU?

'Og hvad så nu' indeholder pakkens længste film på 6-10 minutter. Filmen findes i to versioner: i den ene version er der indsat pauser med denne tekst:

A black rectangular frame with a white border, containing the white text *..Hvad sker der mon nu?* in a serif font.

Når filmen afbrydes af teksten, er det meningen, at du skal sætte den på pause og stille følgende spørgsmål: Hvad har vi lige set? Og hvad tror vi, der kommer til at ske nu?

Når I har set filmen med pauser, kan I vælge at nyde den anden version, hvor der ikke er indlagt afbrydelser.

Film: Tronfølgerens forlovelse, instr. Ole Roos, 1966 (speak, sort/hvid)

Reportagen dækker Prinsesse Margrethe og grev Henri de Monpezats forlovelse, som finder sted den 5. oktober 1966.